# SPRENDIMAI

## KOMISIJOS SPRENDIMAS

**2011 m. sausio 19 d.**

**dėl tam tikrų trečiųjų šalių auditoriams ir audito subjektams taikomų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų lygiavertiškumo ir dėl pereinamojo tam tikrų trečiųjų šalių auditorių ir audito subjektų audito veiklos Europos Sąjungoje laikotarpio**

*(pranešta dokumentu Nr. C(2011) 117)*

**(Tekstas svarbus EEE)**

(2011/30/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinančią Tarybos direktyvą 84/253/EEB [1], ypač į jos 46 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnio 1 dalį valstybių narių kompetentingos institucijos privalo registruoti visus auditorius ir audito subjektus, kurie teikia audito išvadas dėl tam tikrų ne Bendrijoje įregistruotų įmonių, kurių perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje Bendrijos rinkoje, metinių finansinių ataskaitų ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų. Pagal Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnio 3 dalį valstybės narės tokiems auditoriams ir audito subjektams turi taikyti savo viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas.

(2) 2008 m. liepos 29 d. Komisijos sprendimu 2008/627/EB dėl pereinamojo kai kurių trečiųjų šalių auditorių ir audito subjektų audito veiklos laikotarpio [2] auditoriams ir audito subjektams iš to sprendimo priede išvardytų trečiųjų šalių leista Europos Sąjungoje tęsti veiklą, susijusią su audito išvadomis dėl 2008 m. birželio 29 d.–2010 m. liepos 1 d. prasidedančių finansinių metų metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų.

(3) Komisija įvertino Sprendimo 2008/627/EB priede išvardytų trečiųjų šalių ir teritorijų auditoriams ir audito subjektams taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas. Vertinimus padėjo atlikti Europos auditorių priežiūros institucijų grupė. Tų trečiųjų šalių ir teritorijų auditoriams ir audito subjektams taikomų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų principai įvertinti pagal Direktyvos 2006/43/EB 29, 30 ir 32 straipsniuose nustatytus kriterijus, kuriais remiantis reglamentuojamos valstybių narių auditoriams ir audito įmonėms taikomos viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemos. Pagrindinis valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimo auditoriams ir audito subjektams taikant viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas tikslas turėtų būti įgyti abipusį pasitikėjimą viena kitos priežiūros sistemomis, remiantis sistemų lygiavertiškumu.

(4) Atlikus tokius vertinimus paaiškėjo, kad Australija, Kanada, Kinija, Kroatija, Japonija, Singapūras, Pietų Afrika, Pietų Korėja ir Šveicarija turi auditoriams ir audito subjektams taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas, kurios veikia pagal taisykles, panašias į pateiktas Direktyvos 2006/43/EB 29, 30 ir 32 straipsniuose. Todėl šių trečiųjų šalių auditoriams ir audito subjektams taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas reikėtų laikyti lygiavertėmis valstybių narių auditoriams ir audito įmonėms taikomoms viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemoms.

[1] OL L 157, 2006 6 9, p. 87.
[2] OL L 202, 2008 7 31, p. 70.

(5) Pietų Afrikos teisės aktuose reikalaujama išankstinio auditoriaus ar audito įmonės sutikimo, kad Pietų Afrikos kompetentingos institucijos galėtų perduoti informaciją valstybių narių kompetentingoms institucijoms. Dėl šio reikalavimo gauti išankstinį sutikimą gali kilti sunkumų veiksmingai įgyvendinti Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 1 dalį. Todėl, kol atitinkamuose Pietų Afrikos teisės aktuose nebus padaryti būtini pakeitimai, valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad registruojant auditorius ir audito subjektus, kurie teikia audito išvadas dėl Pietų Afrikoje įsteigtų įmonių, auditoriai ir audito subjektai atsisakytų savo išankstinio sutikimo teisės.

(6) Jungtinės Amerikos Valstijos turi auditoriams ir audito subjektams taikomą viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemą, kuri veikia pagal taisykles, panašias į pateiktas Direktyvos 2006/43/EB 29, 30 ir 32 straipsniuose. Tačiau Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingos institucijos nemano, kad pagrindinis bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis tikslas – įgyti savo ir valstybių narių kompetentingų institucijų, atsakingų už auditoriams ir audito įmonėms taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas, abipusį pasitikėjimą. Kol nėra abipusio pasitikėjimo, valstybės narės negali visų 46 straipsnio 1 dalies nuostatų nuolat taikyti auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų. Todėl Jungtinių Amerikos Valstijų auditoriams ir audito subjektams taikomą viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemą reikėtų peržiūrėti, kad būtų galima įvertinti pažangą, padarytą siekiant įgyti abipusį pasitikėjimą. Dėl tų priežasčių reikėtų apriboti šio sprendimo galiojimo laiką ir nuo 2013 m. liepos 31 d. jo nebetaikyti Jungtinių Amerikos Valstijų auditoriams ir audito subjektams taikomoms viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemoms.

(7) Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo pripažįstama, kad trečiosios šalies ar teritorijos auditoriams ir audito subjektams taikoma viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistema yra lygiavertė pagal Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 1 dalį, valstybės narės, vadovaudamosi abipusiškumo principu, tos trečiosios šalies ar teritorijos auditoriams ir audito subjektams gali netaikyti 45 straipsnio 1 ir 3 dalių reikalavimų arba juos pakeisti. Sąlygos, kuriomis 45 straipsnio 1 ir 3 dalių reikalavimai bus netaikomi arba pakeisti, turi būti nustatytos valstybės narės ir atitinkamos trečiosios šalies ar teritorijos bendradarbiavimo susitarime, kaip nurodyta Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 3 dalyje, ir apie jas turi būti pranešta Komisijai.

(8) Abu Dabis, Brazilija, Dubajaus tarptautinis finansų centras, Gernsis, Honkongas, Indija, Indonezija, Meno Sala, Džersis, Malaizija, Mauricijus, Rusija, Taivanas, Tailandas ir Turkija įdiegė arba šiuo metu diegia auditoriams ir audito subjektams taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas. Tačiau informacijos apie tokių sistemų veikimą ir jas reglamentuojančias taisykles nepakanka. Siekiant atlikti tolesnį vertinimą, kad būtų galima priimti galutinį sprendimą dėl tokių sistemų lygiavertiškumo, iš tų trečiųjų šalių ir teritorijų būtina gauti papildomos informacijos. Todėl reikėtų pratęsti pereinamąjį laikotarpį, Sprendimu 2008/627/EB suteiktą auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl tose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų.

(9) Nors Egiptas nebuvo įtrauktas į Sprendimą 2008/627/EB, nuo to laiko jis įdiegė auditoriams ir audito subjektams taikomą viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemą. Siekiant atlikti tolesnį vertinimą, kad būtų galima priimti galutinį sprendimą dėl Egipto sistemos lygiavertiškumo, iš tos trečiosios šalies būtina gauti papildomos informacijos. Todėl reikėtų suteikti pereinamąjį laikotarpį auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl Egipte įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų.

(10) Bermuda, Kaimanų Salos, Izraelis ir Naujoji Zelandija dar neturi auditoriams ir audito subjektams taikomos viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemos. Tačiau tos trečiosios šalys ir teritorijos aiškiai viešai įsipareigojo Komisijai įdiegti auditoriams ir audito subjektams taikomą viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemą pagal tokias pat taisykles, kokios pateiktos Direktyvos 2006/43/EB 29, 30 ir 32 straipsniuose, ir pateikė konkretų veiksmų planą. Todėl reikėtų pratęsti pereinamąjį laikotarpį, Sprendimu 2008/627/EB suteiktą auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl tose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų. Nepaisant to, Komisija turėtų įvertinti tų šalių ir teritorijų 2011 m. padarytą pažangą priimant teisės aktus, kuriais įdiegiama auditoriams ir audito subjektams taikoma viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistema, ir įvertinti poreikį toms trečiosioms šalims ir teritorijoms sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį.

(11) Auditoriai ir audito subjektai, kurie teikia audito išvadas dėl Argentinoje, Bahamose, Čilėje, Kazachstane, Maroke, Meksikoje, Pakistane ir Ukrainoje įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, pasinaudojo Sprendimu 2008/627/EB suteiktu pereinamuoju laikotarpiu. Nuo to laiko tos šalys nepateikė informacijos apie savo audito reguliavimo ir priežiūros sistemas. Šiomis aplinkybėmis manoma, kad šios trečiosios šalys nebesiekia, kad Komisija pripažintų jų audito reguliavimo sistemą lygiaverte valstybių narių auditoriams ir audito įmonėms taikomoms viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemoms. Todėl Sprendimu 2008/627/EB joms suteikto pereinamojo laikotarpio, taikomo auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl tose trečiosiose šalyse įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, pratęsti nereikėtų.

(12) Siekiant apsaugoti investuotojus, auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl šio sprendimo priede išvardytose trečiosiose šalyse įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, galimybė pereinamuoju laikotarpiu tęsti audito veiklą Europos Sąjungoje jų neregistruojant pagal Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnį turėtų būti suteikta tik tuo atveju, jei jie pateikia reikalaujamą informaciją. Jei tie auditoriai ir audito subjektai pateikia informaciją, jie turėtų turėti galimybę tęsti veiklą, susijusią su audito išvadomis dėl finansinių metų, prasidedančių nuo 2010 m. liepos 2 d. iki 2012 m. liepos 31 d., metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų. Šis sprendimas neturėtų daryti įtakos valstybių narių teisėms taikyti tokiems auditoriams ir audito subjektams savo tyrimų ir sankcijų sistemas.

(13) Jei vienoje iš šio sprendimo 1 straipsnyje išvardytų trečiųjų šalių ar teritorijų įsteigta įmonė, kurios perleidžiamais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, bet neleidžiama prekiauti trečiojoje šalyje ar teritorijoje, kurioje įmonė įsteigta, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visoms audito užduotims, susijusioms su tokios įmonės finansinėmis ataskaitomis, būtų taikomi bendradarbiavimo susitarimai, sudaryti su atitinkama trečiąja šalimi ar teritorija, kad būtų nustatyta, kokia viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistema bus taikoma tokių įmonių auditoriams. Tuo atveju, kai tokias audito užduotis atlieka kitos valstybės narės auditorius ar audito subjektas, valstybės narės turėtų bendradarbiauti siekdamos užtikrinti, kad audito užduočiai būtų taikoma viena iš jų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų.

(14) Jei vienoje iš šio sprendimo priede išvardytų trečiųjų šalių ar teritorijų įsteigta įmonė, kurios perleidžiamais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, bet neleidžiama prekiauti trečiojoje šalyje ar teritorijoje, kurioje įmonė įsteigta, valstybės narės turėtų bendradarbiauti su atitinkama trečiąja šalimi ar teritorija siekdamos užtikrinti, kad visoms audito užduotims, susijusioms su tokios įmonės finansinėmis ataskaitomis, būtų taikoma viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistema. Tuo atveju, kai tokias audito užduotis atlieka kitos valstybės narės auditorius ar audito subjektas, valstybės narės turėtų bendradarbiauti siekdamos užtikrinti, kad audito užduočiai būtų taikoma viena iš jų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų.

(15) Pereinamuoju laikotarpiu valstybėms narėms nacionaliniu lygmeniu nereikėtų priimti sprendimų dėl lygiavertiškumo. Tai, kad pagal šį sprendimą auditoriai ir audito subjektai, kurie teikia audito išvadas dėl šio sprendimo priede išvardytose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, gali tęsti Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnyje nurodytų įmonių audito veiklą, neturėtų būti kliūtis valstybėms narėms sudaryti valstybės narės kompetentingų institucijų ir trečiosios šalies ar teritorijos kompetentingų institucijų bendradarbiavimo susitarimus dėl atskirų kokybės užtikrinimo peržiūrų.

(16) Komisija turėtų stebėti, kaip taikoma pereinamojo laikotarpio tvarka, ir nagrinėti trečiųjų šalių ir teritorijų, kurioms suteiktas ar pratęstas pereinamasis laikotarpis, padarytą pažangą. Pereinamojo laikotarpio pabaigoje Komisija gali priimti sprendimus dėl atitinkamų trečiųjų šalių ir teritorijų auditoriams ir audito subjektams taikomų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų lygiavertiškumo. Komisija turėtų patikrinti, ar valstybės narės turėjo sunkumų dėl valstybių narių auditoriams ir audito įmonėms taikomų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų pripažinimo lygiavertėmis trečiosiose šalyse ir teritorijose, kurioms taikomas šis sprendimas.

(17) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2006/43/EB 48 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Taikant Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 1 dalį, toliau išvardytų trečiųjų šalių auditoriams ir audito subjektams taikomos viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemos laikomos lygiavertėmis valstybių narių auditoriams ir audito įmonėms taikomoms viešosios priežiūros,

kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemoms, vykdant audito veiklą, susijusią su finansinių metų, prasidedančių nuo 2010 m. liepos 2 d., metinėmis ar konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis:

1. Australijos

2. Kanados

3. Kinijos

4. Kroatijos

5. Japonijos

6. Singapūro

7. Pietų Afrikos

8. Pietų Korėjos

9. Šveicarijos

10. Jungtinių Amerikos Valstijų.

*2 straipsnis*

1. Valstybės narės netaiko Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnio auditoriams ir audito subjektams, kurie teikia audito išvadas dėl įmonių, įsteigtų šio sprendimo priede išvardytose trečiosiose šalyse ir teritorijose, nuo 2010 m. liepos 2 d. iki 2012 m. liepos 31 d. prasidedančių finansinių metų metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kaip nurodyta tos direktyvos 45 straipsnio 1 dalyje, jei atitinkamas auditorius ar audito subjektas valstybės narės kompetentingoms institucijoms pateikia visą toliau nurodytą informaciją:

a) auditoriaus ar audito subjekto vardą ir pavardę (pavadinimą), adresą ir informaciją apie jo teisinę struktūrą;

b) tinklo aprašą, jeigu auditorius arba audito subjektas priklauso tinklui;

c) audito standartus ir nepriklausomumo reikalavimus, taikytus atitinkamo audito metu;

d) audito subjekto vidaus kokybės kontrolės sistemos aprašą;

e) ar atlikta ir kada atlikta paskutinė auditoriaus ar audito subjekto kokybės užtikrinimo peržiūra ir būtiną informaciją apie tos peržiūros rezultatus, jei šios informacijos neteikia trečiosios šalies kompetentinga institucija. Kai būtina informacija apie paskutinės kokybės užtikrinimo peržiūros rezultatus nėra viešai prieinama, valstybių narių kompetentingos institucijos tokią informaciją laiko konfidencialia.

2. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų pateikti auditorių ir audito subjektų, kurie teikia audito išvadas dėl šio sprendimo priede išvardytose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, vardai ir pavardės (pavadinimai) bei adresai ir informacija, kad tų trečiųjų šalių ir teritorijų viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemos dar nepripažintos lygiavertėmis pagal Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 2 dalį. Siekdamos šių tikslų Direktyvos 2006/43/EB 45 straipsnyje nurodytos valstybių narių kompetentingos institucijos taip pat gali registruoti auditorius ir audito subjektus, kurie atlieka šio sprendimo priede išvardytose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą.

3. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės gali taikyti savo tyrimų ir sankcijų sistemas auditoriams ir audito subjektams, kurie atlieka priede išvardytose trečiosiose šalyse ir teritorijose įsteigtų įmonių metinių ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą.

4. 1 dalis neturi įtakos bendradarbiavimo susitarimams dėl kokybės užtikrinimo peržiūros, kuriuos sudaro valstybės narės kompetentingos institucijos ir priede nurodytos trečiosios šalies ar teritorijos kompetentingos institucijos, jeigu tie susitarimai atitinka visus šiuos kriterijus:

a) pagal tokį susitarimą kokybės užtikrinimo peržiūra atliekama vadovaujantis lygiateisiškumo principu;

b) apie susitarimą iš anksto pranešama Komisijai;

c) susitarimas netrukdo priimti bet kokio Komisijos sprendimo pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnį.

*3 straipsnis*

Komisija stebi priede išvardytų trečiųjų šalių ir teritorijų padėtį. Visų pirma Komisija stebi, ar priede išvardytų trečiųjų šalių ir teritorijų, kurios viešai įsipareigojo Komisijai įdiegti auditoriams ir audito subjektams taikomas viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemas, kompetentingos administracinės institucijos tokias sistemas įdiegė remdamosi šiais principais:

a) sistemos nepriklauso nuo auditoriaus profesijos;

b) jomis užtikrinama tinkama į biržos prekybos sąrašus įtrauktų įmonių audito priežiūra;

c) sistemos veikia skaidriai ir užtikrina, kad kokybės užtikrinimo peržiūros išvados būtų patikimos;

d) kartu su jomis veiksmingai vykdomi tyrimai ir taikomos sankcijos.

Komisija įvertina Bermudos, Kaimanų Salų, Izraelio ir Naujosios Zelandijos 2011 m. padarytą pažangą priimant teisės aktus, kuriais įdiegiama auditoriams ir audito subjektams taikoma viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistema. Jei reikia, Komisija atitinkamai iš dalies keičia šio sprendimo priedą.

*4 straipsnis*

1 straipsnio 10 punktas nuo 2013 m. liepos 31 d. nebetaikomas.

*5 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. sausio 19 d.

*Komisijos vardu*
Michel BARNIER
*Komisijos narys*

*PRIEDAS*

**TREČIŲJŲ ŠALIŲ IR TERITORIJŲ SĄRAŠAS**

Abu Dabis

Bermuda

Brazilija

Kaimanų Salos

Dubajaus tarptautinis finansų centras

Egiptas

Gernsis

Honkongas

Indija

Indonezija

Meno Sala

Izraelis

Džersis

Malaizija

Mauricijus

Naujoji Zelandija

Rusija

Taivanas

Tailandas

Turkija